

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Gospodarki Narodowej

Data posiedzenia: 25 listopada 2009 r.

Nr posiedzenia: 192

Posiedzeniu przewodniczył: senator Jan Wyrowiński – przewodniczący komisji.

Porządek posiedzenia: Polsko-brytyjskie stosunki gospodarcze

1. Polsko-brytyjska wymiana handlowa – stan obecny i perspektywy.
2. Inwestorzy brytyjscy w Polsce i polscy w Wielkiej Brytanii – przeszkody i oczekiwania.
3. Działania BPCC na rzecz promocji Polski wśród potencjalnych inwestorów w Wielkiej Brytanii.

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie komisji: Dorota Arciszewska-Mielewczyk, Grzegorz Banaś, Jan Dobrzyński, Witold Idczak, Stanisław Iwan, Stanisław Kogut, Władysław Ortyl, Eryk Smulewicz, Jacek Swakoń, Marek Trzeciński, Jan Wyrowiński,
 - zaproszeni goście:
 - Ministerstwo Gospodarki:
 - podsekretarz stanu Grażyna Henclewska,
 - dyrektor Departamentu Analiz i Prognoz Aneta Piatkowska,
 - zastępca dyrektora Departamentu Polityki Handlowej Adam Orzechowski,
 - główny specjalista w Departamencie Spraw Europejskich Andrzej Rutkowski,
 - Ministerstwo Spraw Zagranicznych:
 - radca w Departamencie Europy Zachodniej i Północnej Jacek Biegała,
 - Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych:
 - prezes Sławomir Majman,
 - Brytyjsko-Polska Izba Handlowa (BPCC):
 - dyrektor generalny Martin Oxley,
 - członek zarządu BPCC Aleksander Granowski,
 - dyrektor programowy BPCC Michael Dembiński,
 - menadżer projektu BPCC Marta Mikliszańska,
 - prezes HSBC Polska Janusz Dedo,
 - dyrektor ds. rozwoju A4E Katarzyna Jaszczuk,
 - menadżer ds. rozwoju Tribal Group Ryszard Urbanowicz,
 - Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna:
 - prezes Marek Cieślak.
 - Sejm RP:
 - wiceprzewodniczący Polsko-Brytyjskiej Grupy Parlamentarnej Bronisław Dutka.

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1 Informację na temat polsko-brytyjskiej wymiany handlowej i współpracy inwestycyjnej przedstawiła podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki Grażyna Henclewska. Pani minister nawiązała do ram prawnych regulujących polsko-brytyjskie stosunki gospodarcze, omówiła zagadnienia dotyczące eksportu i importu, wpływu kryzysu na obroty Polski z Wielką Brytanią oraz realizowane w Polsce projekty firm brytyjskich.

W swoim wystąpieniu podkreśliła, że współpraca handlowa Polski z Wielką Brytanią w ciągu ostatnich dziesięciu lat rozwijała się bardzo dynamicznie, a wzajemne obroty handlowe wzrosły ponad trzykrotnie. Polski eksport do Wielkiej Brytanii, w latach 2000–2008, wzrósł ponad 4,3 razy, do poziomu 6,7 mld EUR, czyli szybciej niż eksport Polski ogółem, który w tym czasie zwiększył się prawie 3,4 razy, do ponad 116,2 mld EUR. W rezultacie udział Wielkiej Brytanii w łącznym polskim eksporcie wzrósł z 4,5% w 2000 roku do 5,8% w 2008 r. W roku ubiegłym rynek brytyjski zajmował czwartą pozycję wśród najważniejszych polskich rynków eksportowych.

Dominującą pozycję w polskim eksporcie na rynek brytyjski zajmowały wyroby elektromaszynowe, artykuły rolno-spożywcze i wyroby przemysłu chemicznego.

Import z Wielkiej Brytanii w omawianym okresie wzrastał wolniej (1,7 raza, do ok. 4 mld EUR) niż import do Polski ogółem (prawie 2,7 raza, do prawie 142,5 mld euro). Wynikiem tego był spadek udziału Wielkiej Brytanii w polskim imporcie – z 4,5% w 2000 roku do 2,8% w 2008 roku. W roku ubiegłym wśród najważniejszych polskich rynków importowych rynek brytyjski plasował się na ósmym miejscu. W imporcie z Wielkiej Brytanii, podobnie jak w eksporcie, dominują wyroby elektromaszynowe, wyroby przemysłu chemicznego i artykuły rolno-spożywcze (import tych ostatnich wzrósł pięciokrotnie, do ok. 255 mln euro).

Nawiązując do sytuacji makroekonomicznej Wielkiej Brytanii, pani minister zaznaczyła, że obecnie gospodarka brytyjska, w wyniku globalnego kryzysu finansowego, znajduje się w fazie poważnej recesji. W wyniku tej sytuacji, po dziewięciu miesiącach br. zaobserwowano znaczny spadek wzajemnych obrotów (dynamika 82,5%), w tym eksportu (dynamika 88,2%) oraz importu (dynamika 72,9).

Odnosząc się do brytyjskich inwestycji zagranicznych w Polsce (BIZ) min. G. Henclewska poinformowała, że pod względem wielkości napływu inwestycji Wielka Brytania znajduje się na dziesiątym miejscu, z ogólnym napływem kapitału zagranicznego w wysokości 318 mln EUR, (dwukrotnie niższy niż rok wcześniej). Skumulowany napływ zagranicznych inwestycji bezpośrednich z Wielkiej Brytanii na koniec 2008 r. wyniósł 4,408 mld euro, co stanowiło 3,8% ogólnych skumulowanych inwestycji bezpośrednich w Polsce.

W Polsce, zarejestrowanych jest łącznie ponad 100 inwestorów brytyjskich (powyżej 1 mln euro), przy czym pierwsza piątka największych firm zainwestowała ponad 80% całości inwestycji brytyjskich w Polsce. Do największych inwestorów brytyjskich w Polsce należą: Tesco Plc (supermarkety), Imperial Tobacco Plc (przemysł tytoniowy), GlaxoSmithKline (farmacja), British Oxygen Corporation (gazy techniczne), AVIVA Plc (finanse), Bates Ltd (transport, magazyny), Cadbury's Schweppes (art. spożywcze) oraz Shell Overseas Holdings Ltd. (produkty naftowe).

Pani minister, omawiając dane dotyczące inwestycji polskich w Wielkiej Brytanii, poinformowała, że wartość napływu polskich inwestycji bezpośrednich w Wielkiej Brytanii wyniosła w 2008 r. 230,4 mln euro, osiągając wartość skumulowaną na 31 grudnia 2008 r. 802,6 mln euro. W ostatnich latach odnotowano też znaczny wzrost zainteresowania ze strony polskich firm, jak też osób fizycznych, podejmowaniem działalności gospodarczej na terenie Wielkiej Brytanii, głównie usługowej. Rejestrowane są firmy z sektora budowlanego, przedstawicielstwa polskich firm produkcyjnych i handlowych, polskie hurtownie, sklepy, restauracje, bary itp. Według szacunków Brytyjsko-Polskiej Izby Handlowej w Wielkiej Brytanii funkcjonuje już 40 tys., założonych przez Polaków, tego typu firm.

Prezes Polskiej Agencji i Informacji Zagranicznych Sławomir Majman, podkreślił, że inwestorzy brytyjscy w Polsce nie należą do największych podmiotów, a z powodu kryzysu osłabła też aktywność brytyjskich inwestorów, odnotowuje się mniej inwestycji i mniejsze zainteresowanie potencjalnych inwestorów. Większość inwestycji lokowana jest: w przemyśle – 52% wszystkich brytyjskich inwestycji (sektor samochodowy, spożywczy i chemiczny), handlu – 25% całości i w usługach dla biznesu – 10% całości. Prezes PAIiIZ poinformował, że ogólna wartość, pozyskanych przez PAIiIZ w latach 2007–2009, projektów brytyjskich wyniosła 580 mln euro, a deklarowana liczba miejsc pracy – 3200. Obecnie ze 121 obsługiwanych przez PAIiIZ projektów liczba projektów brytyjskich wynosi 16 (sektor outsourcingu, lotniczy, metalowy, chemiczny i energetyczny).

Dyrektor programowy Brytyjsko-Polskiej Izby Handlowej (BPCC) Michael Dembiński przedstawił krótką informację na temat funkcjonowania izby, głównych zadań i sposobów działania m.in. mających na celu rozwijanie polsko-brytyjskiej współpracy gospodarczej, w tym promowanie Polski w Wielkiej Brytanii. Omówił też przeszkody i oczekiwania potencjalnych inwestorów. Wśród barier utrudniających rozwój przedsiębiorczości M. Dembiński oraz inni przedstawiciele BPCC wymieniali m.in. brak przejrzystości i decyzyjności przy zamówieniach publicznych, zbyt wolne tempo prywatyzacji oraz wydawania pozwoleń na budowę, a przede wszystkim o niefunkcjonowanie tzw. partnerstwa publiczno- prywatnego (PPP).

Główny specjalista w Departamencie Spraw Europejskich w Ministerstwie Gospodarki Andrzej Rutkowski, odpowiadając na ostatni zarzut, stwierdził, że ustawa o PPP weszła w życie dopiero w lutym br. i na jej efekty trzeba jakiś czas odczekać.

W dyskusji senatorowie pytali m.in. o działania promujące Polskę Wschodnią i obsługiwane przez PAiiZ projekty.

Przewodniczący komisji, senator Jan Wyrowiński, podsumowując obrady, stwierdził, że bilans polsko-brytyjskiej współpracy gospodarczej jest pozytywny. Zapowiedział też zorganizowanie w przyszłości posiedzenia komisji poświęconego funkcjonowaniu partnerstwa publiczno- prywatnego.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingsową.